

BOS⁺

**CACAO-CONFERENTIE:
EEN TOEKOMST CULTIVEREN
ZONDER ONTBOSsing**

*Ontbossing bij de wortel aanpakken: 400 dagen
om te wet toe te passen*

DONDERDAG 23 NOVEMBER 2023 · LA TRICOTERIE, BRUSSEL

© Andre Dib / WWF- Brazil

Intro

Waarom bedrijven er nú werk van moeten maken om alle ontbossing uit hun toeleveringsketen te bannen?

Bossen herbergen meer dan de helft van de biodiversiteit aan planten-en diersoorten op aarde. Dieren, planten, schimmels en bacteriën leveren diensten die essentieel zijn voor de natuur en het overleven van de mens. **Ontbossing brengt verschillende van deze diensten in gevaar. Ten eerste draagt het bij aan de opwarming van de aarde** omdat bossen niet langer hun regulerende rol kunnen spelen door grote hoeveelheden koolstof vast te leggen en op te slaan. Ten tweede **vernielt ontbossing de natuurlijke habitat van veel dieren en planten**, wat leidt tot een onherstelbaar verlies aan biodiversiteit. Ten derde wordt **ontbossing gekoppeld aan cacao productie nog verergerd door de verminderde productiviteit als gevolg van slechte landbouwpraktijken**, waardoor meer bos wordt gekapt om voldoende te kunnen produceren.

Momenteel is **uitbreiding van landbouwgrond in tropische gebieden de belangrijkste oorzaak van wereldwijde ontbossing, en dat geldt ook voor de cacao teelt**. De CO₂-uitstoot gelinkt aan ontbossing is verantwoordelijk voor bijna de gehele (~95%) koolstofvoetafdruk van de cacao productie.

België is een hoofdrolspeler in de wereldwijde cacaohandel. Het heeft de unieke kans om zijn expertise op de kaart te blijven zetten door chocolade van kwaliteit te produceren die óók duurzaam is. Het aanpakken van het milieuprobleem van chocolade is jammer genoeg niet meer optioneel, maar absoluut noodzakelijk.

De Europese verordening tegen ontbossing geeft eindelijk duidelijk afgebakende richtlijnen zodat we een gemeenschappelijk resultaat kunnen bereiken waar iedereen baat bij heeft. **Het is aan ons om samen de beste manier te vinden om aan de wet te voldoen. Niet alleen omdat het een verplichting is, maar ook om veerkracht in te bouwen in de businesspraktijken. Voor het milieu én de samenleving.** Dit is de weg die we vandaag samen willen inslaan.

Marie Lebeau, Supply Chain Officer & Lead of Corporate Development, WWF Belgique

Pieter Pieter Van de Sype, Policy Officer Tropical Forests, Bos +

PROGRAMMA

8:30 - 9:15 - Welkom, ontbijt en netwerking

9:15 - 9:30 - Inleiding

Julie Vandenberghe, *WWF-België, Head of Policy & Business*

Etelte Higonnet, *Climate Defiance, Bestuurslid*

9:30 - 10:50 - De belangrijkste uitdagingen voor de chocolade-industrie

Djakaridja Bitie, *BTA, Algemeen secretaris ECAM Cooperatieve*

De visie van een cacao-boer op de interacties tussen bossen en cacao-teelt.

Cécile Renier, *UCLouvain, Doctoraatsonderzoeker*

Veranderingen in ontbossing doorheen de tijd, met een focus op de resultaten van recent onderzoek (januari 2023) rond traceerbaarheid en ontbossing.

Antonie Fountain, *Voice Network, Algemeen directeur*

Leefbaar inkomen: een noodzakelijk maar ontoereikend antwoord op de problematiek van ontbossing.

Ellen Jacobs, *Mars, Senior Corporate Affairs Communication Manager*

Omgaan met ontbossing en risico's voor de toeleveringsketen: bedrijfsperspectief.

Q&A met het publiek

10:50 - 11:05 - Netwerking-pauze

11:05 - 12:25 - De Europese verordening over ontbossing - Inhoud, traceerbaarheid en implementatie

Bart De Sutter, *FOD Volksgezondheid, Beleidsadviseur ontbossing*

De belangrijkste elementen van de Europese verordening (EUDR) en wat dit betekent voor bedrijven.

Daniel Silva, *WWF-Brazilië, Specialist*

Natuurbehoud Algemene principes en aanbevelingen voor robuuste traceerbaarheid en transparantie, en de voordelen van een gestructureerde aanpak voor bedrijven.

Een vertegenwoordiger van een producent van chocolade- en cacao-producten (nog te bevestigen)

Een bedrijf deelt ervaringen en ondernomen acties om te voldoen aan de EUDR.

Q&A met het publiek

12:25 - 13:15 - Netwerking-lunch, met aansluitend een quiz als aftrap van de namiddagsessies

13:15 - 14:20 - Tools om uw toeleveringsketen sneller ontbossingsvrij te maken

Lisanne Hekman, *Accountability Framework Initiative, Senior Associate*

Het Accountability Framework Initiative: uw toekomstige roadmap naar bosvriendelijke toeleveringsketens!

Ciprian Ionescu, *WWF-France, Responsible Capital Naturel*

De Science-Based Targets for Nature methodologie: 5 stappen om de impact van uw waardeketen op de natuur te beoordelen, plannen en acties te definiëren om deze impact te vermijden en te verminderen en natuurlijk kapitaal te herstellen.

Etelles Higonnet, *Climate Defiance, Bestuurslid*

Hoe kan je je leveranciers betrekken bij collectieve actie?

Q&A met het publiek

14:20 - 14:35 - Netwerking-pauze

14:35 - 15:45 - Focus op tools

Stijn Decoene, *Fairtrade België, Head of Supply & Impact*

Fanny Gauttier, *Rainforest Alliance, Public Affairs Lead Europe*

De FairTrade en Rainforest Alliance labels vanuit het perspectief van ontbossing.

Thierry Noesen, *Belvas, Oprichter*

Hoe daag je je leverancier uit, en terreinprojecten: aanbevelingen van een pionier/pioniersbedrijf!

Q&A met publiek

15:45 - 15:55 - Conclusies met deelname van het publiek

Bert De Somviele, *BOS+, Directeur*

Vanaf 15:55 - Cocktail voor wie het gesprek wil voortzetten en andere actoren uit de cocoa keten wil ontmoeten

OP HET MENU VAN DE DAG

Ontbossing: het opstellen van een specifiek actieplan

Cacao is een fantastisch product dat we te danken hebben aan tropische bossen. Het is dan ook ironisch dat de productie ervan in sommige regio's een van de belangrijkste oorzaken van ontbossing is, of dat in andere regio's aan het worden is. De economische spelers zijn zich bewust van dit fenomeen, zoals blijkt uit de vastberadenheid van de leden van Beyond Chocolate om er tegen 2030 een einde aan te maken... **Ondanks de ernst van de situatie blijft ontbossing toenemen. De inspanningen van de economische spelers zijn onvoldoende om de uitdaging aan te gaan.**

10%

In 2022 kon slechts 10% van de chocolade geproduceerd en verkocht in België als ontbossingsvrij geclaimd worden.

Momenteel wordt er enorm veel aandacht besteed aan het te lage inkomen van cacaoboeren, dat eveneens wordt gezien als een belangrijke oorzaak van ontbossing. Van de 1,8 miljoen mannelijke en vrouwelijke cacaoboeren in Ivoorkust en Ghana ontvangt 90% geen leefbaar loon. Tussen één en twee derde van hen leeft onder de armoedegrens van de Wereldbank. Dit dwingt hen tot niet-duurzame landbouwpraktijken en onverantwoorde arbeidspraktijken. Boeren die betrokken zijn bij deze teelt zitten vaak gevangen in een eindeloze armoedecirkel, met weinig alternatieven.

Het is uiteraard noodzakelijk dat bedrijven een actieplan opstellen om ervoor te zorgen dat elke producent de Living Income Reference Price (LIRP) ontvangt. **Maar hoewel het bereiken van deze doelstelling een sleutelement is in de strijd tegen ontbossing, kan het niet als voldoende worden beschouwd.** Ontbossing is namelijk een complex probleem dat verband houdt met directe en indirecte oorzaken, zoals de beperkte capaciteit om landschappen te beheren en effectieve handhaving van beschermde gebieden, beleid, zoals investeringen en subsidies die ontbossing en agrarische ontwikkeling aanmoedigen

ten koste van bossen. **Kortom, hoewel ontbossing nauw samenhangt met het inkomen van producenten, kan het niet alleen tot deze parameter worden herleid.**

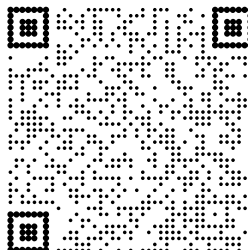
Omgekeerd kan de sociaaleconomische context niet los worden gezien van de gevolgen van de milieudegradatie. **Naast de impact op de biodiversiteit en de toename van de CO₂-uitstoot, vermindert ontbossing de capaciteit van bossen om waardevolle ecosysteemdiensten te leveren aan lokale gemeenschappen en inheemse bevolkingsgroepen, zoals bufferen tegen hitte en bodemerosie of de levering van bosproducten. Deze gemeenschappen lijden in toenemende mate aan de gevolgen van ontbossing wat ook uitmondt in conflicten.**

Ontbossing moet daarom ook een prioriteit zijn om uit de toeleveringsketen te weren, naast het genereren van een beter inkomen, als onderdeel van een holistische aanpak.

Wat u nodig heeft: uw toekomstige toolkit!

Vandaag gaan we (her)ontdekken welke hulpmiddelen u tot uw beschikking hebt om uw actieplan op te starten of aan te vullen. Op het programma: het Accountability Framework Initiative, een kader voor uw toekomstige roadmap, en de Science-Based Targets for Nature-methodologie, voor een stapsgewijze aanpak van analyse tot implementatie.

De komende weken zullen we op onze website de essentiële methodes, hulpmiddelen en informatiebronnen samenbrengen om te werken tegen ontbossing. Scan de QR-code hieronder voor alle info. U kunt dit document en deze link, waarvan we hopen dat het een echte 'toolbox' voor u wordt, bewaren. We zullen het u ook via e-mail toesturen. We blijven tot uw beschikking voor verdere informatie en vragen.

HARTELIJK DANK OM VANDAAG TALRIJK AANWEZIG TE ZIJN. UW AANWEZIGHEID IS BELANGRIJK, VANDAAG EN IN DE TOEKOMST!

©2023 — Paper 100% recycled

Registered as: WWF-World Wide Fund For Nature
• WWF-Fondo Mondiale per la Natura • WWF-
Fondo Mundial para la Naturaleza • WWF-Fonds
Mondial pour la Nature • WWF-Welt Natur Fonds
Also known as World Wildlife Fund.

Réalisation: l'agenceRUP

OM IN CONTACT TE BLIJVEN EN ONZE ACTIES TE VOLGEN:

WWF TEAM

Marie Lebeau, *Supply Chain
Officer & Lead of Corporate
Development*

marie.lebeau@wwf.be

BOS+ TEAM

Pieter Van de Sype,
Policy Officer

pieter.vandesype@bosplus.be

Réalisé avec le soutien de la Direction Générale de
la Coopération belge au Développement (DGD).

Belgium
partner in development

WWF wil de aantasting van het milieu
op onze planeet een halt toeroepen en
bouwen aan een toekomst waarin de mens
in harmonie leeft met de natuur.

together possible.

wwf.be